МКУ «Управление Алькеевского МР РТ
Муниципальная бюджетная организациядополнительного образования «Дом детского творчества» Алькеевского муниципального района

Рассмотрено на педагогическом совете
Протокол № 1 от 29 августа 2023г.

Утверждаю
Директор МБО ДО «Дом детского творчества»
_____________ А.А.Гайфуллина
Приказ ДДТ № 37 от 01.09.2023г.
МБОУ «Базарно-Матакская средняя общеобразовательная школа» Алькеевского муниципального района Республики Татарстан
_____________ Л.З.Абдрахманова

Дополнительная общеобразовательная
общеразвивающая программа
художественной направленности
«Татар драма фольклоры»
Возраст обучающихся 10-14 лет
Срок реализации: 3 года

Автор-составитель:
Фаттахова Миляуша Габдрауфовна
Педагог дополнительного образования

с. Базарные Матаки 2021г.

Эчтәлек

Бит.

Аңлатма язуы………………………………………………………. 3-6

Уку планы

1нче ел укыту планы……………….. …………… 6-7

2 нче ел укыту планы ……………………………….. 6-7

3 нче уку елы……………………………………….. 6-7

Уку планының эчтәлеге

1 нче уку елы программасы эчтәлеге ……………………………….7

2 нче уку елы программасы эчтәлеге ……………………………….8

3 нче уку елы программасы эчтәлеге ……………………………….9

Программаны үтәү өчен методик һәм материаль– техник база.......................9

Укытучы өчен әдәбият исемлеге...10.

Календарь-уку графигы …………………... 11-29

Аңлатма язуы.

Бу оешма укучыларның артистлык сәләтен, сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен, логик фикерләүләрен үстерү, татар халык авыз иҗатына, драма жанрына һәм театр сәнгатенә мәхәббәт тәрбияләү максатыннан чыгып оештырылды. “Драма” түгәрәге, исеменнән үк күренгәнчә, театр, сәнгать, җыр-бию яратучы укучыларны туплады. Бу түгәрәк шулай ук сәхнә серләренә төшенү, тамашачылар алдында үз-үзеңне тотарга өйрәнү бурычларын үз эченә ала. Ул 2015 нче елның сентябрь аенда яңа программа белән эшли башлады. Бала үз эшчәнлегенең кешеләргә кирәклеген, җәмгыятькә файдасын тоярга , шәхси канәгатьләнү сизәргә тиеш. Шуңа күрә, укучыларда сәнгатькә, иҗатка, әдәбиятка мәхәббәт, бер- берсенә ихтирам хисләре тәрбияләү, матурлыкны, нәфислекне күрә белергә өйрәтүне татар халкының үткән мирасын, фольклорын өйрәнүне дә максат итеп алдым..

Һәр халык үзенә хас булган, гореф-гадәтләргә бай. Соңгы вакытта туган телебезгә, шулай ук борынгыдан килгән йолаларга игътибар бик нык артты, чөнки татар халкының, башка халыклар кебек үк тарихы, үткәне бик бай, йола-бәйрәмнәре һәм уеннары да күп төрле.

Түгәгрәк программасын төзгәндә, укучыларны шушы халык бәйрәмнәре һәм йолалары үрнәгендә тәрбияләү, җыр-биюләрне, такмак-такмазаларны өйрәтү, шулар аша дуслык хисләре тәрбияләү, милли хисләр, туган җиргә мәхәббәт хисләре тәрбияләү алгы планга куелды.

Түгәрәктә йөрүче укучыларны балалар шагыйрьләре, әсәрләре белән тирәнрәк тыныштыру, аларның әсәрләрен күбрәк уку теләге уяту максатлары да күздә тотылды.

Укучылар шулай ук үткән темалар ярдәмендә иҗади эш итеп шигырь, әдәби әсәр, мәсәл укырга өйрәнеп, сәхнәдә күрә белү, тыңлый һәм ишетә белү күнекмәләрен үстерә ала.

Түгәрәккә йөрүче укучылар югарыда күрсәтелгән белем һәм күнекмәләрне камилләштерергә тиеш.

Программаның актуальлеге

Түгәрәк дәресләрендә татар теле, әдәбияты, рәсем, җыр сәнгате, уеннар һәм сәхнә әсәрләре бәйләнештә бирелә. Дәресләр халкыбызның гореф-гадәтләрен, әдәбиятын, мәдәниятын өйрәнүгә нигезләнә.

Укучыларның активлыгын, иҗади эшчәнлеген, кызыксынучанлыгын үстерүгә күнекмәләр формалаштыруга төрле иҗади биремнәр, күнегүләр бирелә, эзләнү методы кулланыла. Программа өч елга исәпләнгән.

"Хәтердән башка йолалар, тәрбиядән башка рухи хәзинә, рухи хәзинәдән башка шәхес, ә шәхестән башка халык - тарихсыз"- дип әйтелә халыкта.

Бала күңелен ап- ак кәгазь белән чагыштыралар. Шул кәгазьгә ничек итеп матурлык, шәфкатьлелек бөртекләрен чәчәргә соң? Әлбәттә, әдәбият- сәнгать аша. Әдәбият , сәнгать белән кызыксынган , китапларны чын күңеленнән яратып укыган баланың белеме дә тирәнрәк, күңеле дә баерак була.Аның күркәм эшләр башкарырга омтылышы да көчәя.

Ә бүген халкыбыз милли традицияләрен торгызу, саклау һәм киләчәк буыннарга тапшыру өчен мөмкинлекләр зур. Кешелек туплаган рухи байлык, әдәп- әхлак кагыйдәләрен үтемле итеп җиткерү өчен әби- бабайларыбызның, төрле авырлыклар белән яшәүләренә карамастан сынмавы, сабыр , инсафлы, мәрхәмәтле булып калуын җиткерү кирәк. Бу максаттан халкыбыз бәйрәмнәре- шәхесне иҗтимагый тормыш таләпләренә күнектерү чарасы. Алар һәр кешенең йөрәк түрендә саклана, үз туган ягына тарта. Татар халкының уй, холкы, фикере, барлык йолалары, гореф-гадәтләре, традицияләре үзе бер тәрбия ысулы булуын күрсәтә. Аларны өйрәнү балаларның рухи үсешенә этәргеч була. Баланың гаиләдә, коллективтагы тәрбияви нормалары, кагыйдәләре халык педагогикасына салынган. Һәр халыкның милли мәдәнияте-ул табигать көчләренә баш ию дип әйтергә була.

Халкыбызның үткәне халык авыз иҗаты үрнәкләрендә, аның археологик казылмаларында, этнографик традицияләрендә күренә.Традиция - ул милләтнең рухи һәм хезмәт тәҗрибәсен буыннан буынга тапшыру төре. Республикага исем биргән халыкның телен һәм мәдәниятен өйрәнү - ул башка милләт мәдәниятен танып белү генә түгел, ә үз, туган ягың мәдәниятен аңлау ул. Башка телләрне өйрәнү үз телеңнең үзенчәлекләрен яхшырак аңларга ярдәм итә, башка яктан карарга киң мөмкинлекләр ача. Хәзергесе чорда Россия һәм Татарстан күләмендә милли мәдәнияткә игътибар арта бара. Халык мәдәнияте - ул милләтебезнең йөзе, рухи хәзинәсе, җәмгыятьнең байлыгы. Кече яшьтәге мәктәп укучыларын милли тәрбия һәм мәдәнияте белән таныштыру төрле тәрбия алымнарына нигезләнеп башкарыла. Иң киң таралган ярдәмче чыганагыбыз булып балалар фольклорын әйтергә була. Ул- тән хәрәкәтләрен ритмга,көйгә салучы үзенә бер төр иҗат. Аларның нәфислек тойгыларын, зиһен һәм хыял йөгереклеген, зәвыкларын үстерү һәм шуларның барысы бергә бала шәхесе өчен тәрбияви әһәмияткә ия. Бармак уеннары, санамышлар, алдавыч әкиятләр, уеннар- болар барысы да бала өчен кызык.

Татар халык уеннары балаларның иң яраткан шөгыле. Ул уеннар тизлек, зирәклек, җитезлек сорый.Башлангыч сыйныф укучысы мөстәкыйль эшләргә, уйнарга, уйларга тырыша. Уеннар барышында үзе үк үзгәрешләр дә кертә ала. Драма түгәрәкләрен оештырып төрле уен элементларын кертергә мөмкин. Һәр сәхнә әсәрен сайлаган очракта баланың яшь үзенчәлеге исәпкә алына. Алар балаларга төрле яктан ачылырга ярдәм итә, акыл,аралашу үсешенә йогынты ясый. Уен сайлаганда балаларда бер- берсенә карата дустанә мөнәсәбәт урнаштыру, төгәл һәм дөрес бәя бирә белү,таләпчәнлек кебек сыйфатлар тәрбияләүне күздә тота.

Халык җырлары - музыка фольклорының иң якты әсәрләре. Алар -эстетик тәрбия чыганагы. Балада эстетик ләззәтләнү,шатлык, канәгатьләнү хисе уяткан һәрнәрсә тәрбияви көчкә ия. Җырлар балаларның иҗади сәләтләрен ачарга ярдәм итә. Укучылар җырлы -биюле уеннарны бик яратып башкаралар. Моңа мисал итеп "Чума үрдәк, чума каз", "Миңлебай","Кәрия-Зәкәрия" һәм башка күп төрле түгәрәк уеннарын алырга була.

Кешеләрнең үз- үзләрен тоту кагыйдәләр җыелмасын тәшкил итүче сөйләм этикеты халыкның мәдәнилек дәрәҗәсен билгели торган иң мөһим өлешләрнең берсе булып тора. Сөйләм әдәбе кагыйдәләре - алар милли традицияләргә һәм гореф- гадәтләргә таяна. Өлкән буын кешеләрендә традицион һәм үзенчәлекле сыйфатлар чагыштырмача чиста һәм ачык булып күренә. Безнең әби - бабайларыбыз, тел һәм әдәбият гыйлемен белмәсәләр дә бала сөйләмендә чит- ят сүзләр буталып йөргәнне яратмаган, саф татарча сөйләшүне таләп иткән. Милләтнең саклануы аның теленә турыдан - туры бәйләнгән. Тукай да өзгәләнеп "И туган тел, и матур тел, әткәм- әнкәмнең теле, дөньяда күп нәрсә белдем, син туган тел аркылы" дип, юкка гына әйтмәгәндер. Шулай ук татарларның сөйләменә ислам диненең тәэсире дә бар. Ә яшьләр сөйләмендә исә рус теле тәэсире сизелә. Хәзергесе мохитта балаларыбыз төрле тәрбия ала. Баланың ата- анасына булган карашы үзгәрүен һәркем күреп тора. Түгәрәк эшчәнлегендә дә балаларның әдәби теленә зур игътибар бирелә.

Драма түгәрәгендә укучылар әдәплелек кагыйдәләре белән бик күп очрашалар. Сөйләм, киенү, өстәл янында, кунак , туганннарга карата әдәплек кагыйдәләрен тыңлап кына калмыйлар,ә бәлки үзләре дә бер- берсенең кимчелекле якларын күрсәтеп, шул кимчелекләрне төзәтү өстендә эшләргә тырышалар.

Халык традицияләрен кулланып уздырылган чаралар баланың актив үсешенә өстәмә чыганак итеп кулланыла

Хәзерге вакытта җәмгыятьтә үзгәрешләр чоры бара. Укытучы алдында шәхеснең акыл эшчәнлеген төрле яклап үстерүне күздә тотып, никадәр яңа алымнар, шартлар, технологияләр барлыкка килде. Шулар арасында милли рухлы хәзинәбез күмелеп калмасын иде. Безнең рухи байлыгыбыз, милли традицияләребез исән.

Нәфис һәм техник як тан иҗади эшчәнлекне берләштерү

Программаның тибы- катнаш.

Программа заман таләпләренә туры китереп, норматив чыганакларга карап төзелгән:

1. Россия Федерациясенең 29.12.2012елгы 273нче номерлы « Россия Федерациясендә белем бирү турында» Федеральный законы;

2. Россия Федерациясенең 04.09.2014елгы 1726номерлы «Балаларга өстәмә белем бирү турындагы Концепциясе» турындагы боерыгы;

3. Россия Федерациясенең 29 май 2015 елгы 996номерлы «Россиядә 2025 елга кадәр Россия Федерациясендә тәрбия бирү стратегиясе»турындагы боерыгы;

4. Россия Федерациясе Президентының 01.06.2012елгы 761нче номерлы «2012-2017 елларга балаларны яклау исәбеннән милләтләр стратегиясе»турындагы указы;

5. Приказом Минпросвещения России от 09.11.2018 N 196 «Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по дополнительным общеобразовательным программам»;

6. Россия Федерациясе белем бирү министрлыгының 1465/14 номерлы 2014елгы «Күп профильлеОб утверждении Модельного стандарта качества муниципальной услуг по организации предоставления дополнительного образования детей в многопрофильных организациях дополнительного образования в новой редакции.

7. Өстәмә белем бирү программасын проектлау буенча методик тәкъдимнәр.

Программанын яналыгы: Әлеге программада драма берләшмәсенә йөрүче укучылар өчен яңалык булып килеп кергән Федераль Дәүләт Белем Стандарты буенча укытуда укучыларның дәрестән тыш эшчәнлеген оештыру буенча эш программасы урын алды.
Укучылар эшчәнлеген оештыруның эстетик - сәнгать юнәлеше - театр **берлэшмэсе** эше тәкъдим ителә.
Укучыларны берлэшмэсе эшенәҗәлеп итү, театр белән кызыксыну, сәнгать әсәрләренә мәхәббәт уяту, укучыларның артистлык сәләтен, иҗади талантларын күрә, уңышларга дәрт уята алуга ирешү, сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү максатыннан киң даирәукытучыларына ярдәмлек буларак тәкъдим ителә.
Программанын үзенчәлеге:"Шәхес формалаштыруга юнәлтелгән технология аша укучыларда әдәбиятка-сәнгатькә мәхәббәт тәрбияләп, иҗади үсешләрен булдыру.
Максаты:
Укучыларда милли үзаң тәрбияләү – халкыбыз тарихын яхшы белүче, милләте белән горурланучы шәхесләр тәрбияләү.
Бурычлары:
Белем бирүче:

1. Чыгыш ясау, аралашуга өйрәтү, сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү
2. Укучыга үзенең сөйләм осталыгын, талантын сынап карарга шартлар тудыру, киләчәктә һөнәр сайларга юнәлеш бирү;
3. Әңгәмәдә катнашып, үз фикереңне әйтә белергә өйрәтү.
4. Укучыларны түгәрәк эшенә җәлеп итү, театр белән кызыксыну уяту.
5. Сәнгать әсәрләренә мәхәббәт уяту.
6. Укучыларның артистлык сәләтен, иҗади талантларын күрә, уңышларга дәрт уята алуга ирешү.
7. Сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү

1. **Үстерүче:** Чыгыш ясау, аралашуга өйрәтү, сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү .

   Укучыга үзенең сөйләм осталыгын, талантын сынап карарга шартлар тудыру, киләчәктә һөнәр сайларга юнәлеш бирү

Тәрбия бирүче: 1)Театрның үткәне һәм бүгенгесе белән таныштыру.

2)Театрга нигез салучыларның иҗади эшчәнлеге белән таныштыру.

3)Сәхнәдә үзеңне тоту осталыгын, сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен камилләштерү.

4) Сәнгать әсәрләренә мәхәббәт уяту.

Программаны тормышка ашыруда катнашучы балаларның яшь үзенчәлекләре.
Программа 5-11 класстагы яшүсмерләр өчен, аларның шул яшьтәге психологик үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелгән. Бу чорда балалар бик актив, яңалыкка омтылучан булалар. Төркемдәге балалар саны 1 нче елны- 15, икенче уку елында 12, өченче елны 10 кешене берләштерә. Төркемгә керергә теләүче укучылар бернинди әзерлексез кабул ителә. Төркем яшь үзенчәлекләренә карап бүленә.

Программаны тормышка ашыру этаплары һәм вакытлары:
программа 3 елга исәпләнгән:
1-нче уку елы– 144 сәгать;
2- нче уку елы – 216 сәгать;
3- нче уку елы – 216 сәгать.
Занятиенең формалары:
Телдән: әңгәмә, аңлату;
Күрсәтмә: рәсемнәр, иҗади проектлар презентарациясе:
практик занятие: мастер класслар.
Эвристик: киләчәккә эш төрләре уйлау .
Занятиенең режимы: 1- нче уку елы –атнага 2 тапкыр, 2шәр сәгать;
2- нче уку елы- атнага 3тапкыр, 2шәр сәгать;
3- нче уку елы- атнага 3тапкыр, 2шәр сәгать;

Көтелгән нәтиҗә:
- сәхнәдә үзеңне иркен тоту, фикереңне өздереп әйтү формалаша;
- музыкаль әсәрләрне башкару осталыгының үсүе;
-татар халык авыз иҗатының жанр төрлелеге белән танышып бару;
- Туган якка карата мәхәббәт тәрбияләү, җырлар, шигъри әсәрләрне өйрәнү;
Укучылар коллектив булып формалашып бетә;
-йомгаклау этабы буларак барлык өйрәнгән темалар буенча белем туплана;
-татар халык авыз иҗатының жанр төрлелеге белән тулаем танышып бетерү;
- туган як темасын дәвам итү;
- сәхнә әсәрләрен өйрәнү;
- укучыларда сәхнәдә иркен тоту күнекмәсе формалаша;

Эшчәнлек формасы: Түгәрәк эшчәнлеге практик дәресләр формасында,әңгәмә формасында тормышка ашырыла.Тәрбияви максатка күргәзмәләр оештыру нигезендә ирешәбез.

Кадрлар белән тәэмин итү: әлеге программа буенча белем бирү процессын оештыручы педагоглар югары яки урта һөнәри белемгә ия булырга тиеш

Педагогик яктан контроль: Программаны үзләштерүнең нәтиҗәсе төрле тикшерүләр ярдәмендә билгеләнә:агымдагы контроль, йомгаклау контроле.

Балаларның эшчәнлеген билгеләүнең төп күрсәткече булып аларның сәнгатьле сөйләмнәре, артистлык осталыгы,иҗади эшчәнлекләре тора.

Укыту планы 1 нче ел

№	Тема	Сәгать саны			Тикшерү формасы
		Теорит.	Практик	Барлыгы	
1	Әнәс Хәсәнов ”Әти диясем килә”	4	40	44	Төркем белән эш
2	“Үги кыз “ әкияте	2	30	32	Чыгыш ясау
3	“Кәҗә белән сарык”	2	24	26	Практик эш
4	“Озын толым”	1	7	8	Төркем белән эш
5	“Нәүрүз” бәйрәме “Каз өмәсе”	2	14	16	Экскурсия
6	Мөнәҗәтләр	3	15	18	Практик эш
	Барлыгы	14	130	144	

Укыту планы 2 нче ел

№	Тема	Сәгать саны			Тикшерү формасы
		Теорит.	Практик	Барлыгы	Тикшерү формасы
1	Театр – яктылыкка, нурга илтә	12	36	48	Төркем белән эш
2	Сәхнә әсәрләре	15	35	50	Чыгыш ясау
3	Театр тарихыннан	10	30	40	Практик эш
4	Татар халык авыз иҗаты	9	25	34	Төркем белән эш
5	Туган ягым яшел бишек	8	34	42	Экскурсия
6	Йомгаклау	1	1	2	Практик эш
	Барлыгы	55	161	216	

Укыту планы 3 нче ел

№	Тема	Сәгать саны			Тикшерү формасы
		Теорит.	Практик	Барлыгы	
1	Театр һәм без	2	6	8	Төркем белән эш
2	Туган ягым минем	6	18	24	Чыгыш ясау
3	Кичәләр бәйләме	7	31	38	Практик эш
4	Спектакль уйныйбыз	15	35	50	Төркем белән эш
5	Милли йолалар	3	12	15	Экскурсия
6	“Театр ” конкурсына театр	6	30	36	Практик эш
7	Җырлы-биюле уеннар	4	18	22	Төркемдә эш
8	Балачак илендә	4	19	23	Практик эш
	Барлыгы	47	169	216	

1нче уку елы программасы эчтәлеге

Әнәс Хәсәнов ”Әти диясем килә”(44 сәгать)

Әсәрне бергәләп укып чыгу. Эчтәлеген тирәнрәк аңлау, катнашучылар сөйләме аша аларның холкын билгеләргә өйрәнү.Аңлатмалар биреп пьесаны анализлау. Тикшерү беренче пәрдә яки андагы берничә күренешне бергәләп күзәтүдән кичерүдән башлана.

Һәрдаим дикция, сәнгатьлелек өстендә эшләү;

“Үги кыз “ әкияте (32 сәгать). “Кәҗә белән сарык” әкияте (26 сәгать).

Әкиятнең эчтәлеге белән танышу. Эзлекле рәвештә әкиятнең эчтәлеген үзләштерү. Аерым өлешләр, вакыйгалар турында фикерләр әйтү. Уңай образларның төп сыйфатларын билгеләтү. Тискәре образларның характерлы билгеләрен күрсәтү. Тамашачыларга уңай һәм тискәре образлар арасында тоган ата образын күрсәтә белүләренә ирешү. Халык авыз иҗатын дөрес файдалану. Фольклорның жанрларын өйрәнү. Әкиятләр төрләре белән таныштыру, әкиятләр алып килеп, аны анализлау

“Озын толым” (8 сәгать)

Татар халык биюләре үзләренең нәфислеге һәм затлылыгы, биючөнең зирәклеге һәм кыюлыгы белән күңелне әсир итә. “Каз канаты”, “Челтәр элдем читәнгә” җырлары көйләренә бию элементлары уйлау. Аларны камилләштерү.

“**Нәүрүз” бәйрәме**.(16 **сәгать**)

Татар халкының милли бәйрәмнәрен искә төшерү. Алар турында мәгълүмат бирү.

Каз өмәсе

Татар халкы борынгы заманнарда ук каз асраган. Казмамыгыннан йомшак мендәр, җылы түшәк ястык ясаганнар. Каз итеннән тәмле ашсу пзерләгәинәр. Каз бәлеше, каз коймагы, каз табипмәге, каклаган каз -берсеннән-берсе тәмлерәк ризыклар. Каз өмәләре авылның иң күңелле вакыйгасы булган.

Бу көнне бер йортта каз суялар. Авыл кызлары шул йортка җыелалар һәм каз мамыгы йолкыйлар. Эш шаян сүз, матур җыр, күңелле уеннар белән бара. Аннары кызлар казларны көянтәгә асалар дә чишмәгә китәләр.

Казларны салкын чишмә суында юалар. Аларга егетләрдә булышалар.

Менә эш бетә. Мәҗлес башлана.Табынга майлы коймак, тәмле чәй чыга. Аннары яшьләр күңелле уеннаруйныйлар.

Мөнәҗәтләр(18 сәгать)

Мөнәҗәтләрсүзенә төшенчә бирү, мәгънәсен аңлату. Мөнәҗәтләрне көйләп күрсәтү.

Районнан чыккан бәетләрне уку, тыңлау.

Әкиятләрне сәхнәләштерү өстендә эшләү. Рольләргә бүлү. Төп геройләрның холыклары билгеләү. Декорация уйлап табу. Аларны әзерләү. Катнашучы геройларга киемнәр табу, тектерү.

2нче уку елы программасы эчтәлеге

I. Театр – яктылыкка, нурга илтә. 48 сәг.

Кереш. Укучыларны туплау, түгәрәкнең эш планы белән таныштыру. Инструктаж үткәрү. Түгәрәкнең эшчәнлеге белән таныштыру..Әлеге уку елына куелган максат, бурычлар белән таныштыру

II. Сәхнә әсәрләре 50сәг.

Сәхнә серләренә өйрәнү. Кечкенә күләмле сәхнә әсәрләре өстендә эшләү. Аларны башкару осталыгы, рольләрне башкару, костюмнарны дөрес сайлау серләренә өйрәнү.

Татар халык иҗаты белән танышу. Татар халык иҗатының үзенчәлекләрен билгеләү. Индивидуаль рәвештә җырлар, биюләр өйрәнү. Киемнәр әзерләү.

III.Театр тарихыннан-40 сәг.

Беренче барлыкка килгән театрлар тарихы белән танышу. Күрсәтелгән сәхнә әсәрләре, афишалар, куелган урыннары, вакыты белән таныштыру. Беренче театр артистлары. Портретларын, слайдлар карау. Г.Камал “Беренче театр” әсәрен карау. Фикер алышу. Сәхнәләштерү.

IY.Татар халык авыз иҗаты -34 сәг.

Татар халык иҗатының жанрлары белән таныштыруны дәвам итү. Татар халык иҗатының үзенчәлекләрен билгеләү. Индивидуаль рәвештә җырлар, биюләр өйрәнү. Киемнәр әзерләү. Сәнгатьле сөйләү өстендә эшләү. Телнең сөйләү үзенчәлеген өйрәнү.

Y. Туган ягым – яшел бишек. 42 сәг

Районыбыздан чыккан якташ артистларыбыз белән танышу. Алар турында мәгълүматлар туплау. Алар уйнаган спектакльләрнең видеоларын карау. Альбомнар төзү.

Йомгаклау -2сәг.

Ел буена өйрәнгәннәрне кабатлап чыгу, нәтиҗә ясау. Туган шәһәрне өйрәнүне дәвам итү. Туган ягың белән горурлану хисе, аның үсешенә үз өлешеңне кертү, үстерү тәрбияләү. Туган шәһәр турында язылган шигъри әсәрләр, җырлар башкару, өйрәнү.

3нче уку елы программасы эчтәлеге

I. Театр һәм без.-8сәг.

Түгәрәкнең эшчәнлеге белән таныштыру. Инструктаж үткәрү.Әлеге уку елына куелган максат, бурычлар белән таныштыру **.**Уку елында утеләчәк тамалар исемлеге белән танышу. Сәхнә әсәрләре белән танышу

II.Туган ягым минем -24сәг.

«Туган илем бер генэ…» Туган як, җир турында язучылар язган әсәрләрне уку, фикер алышу.Татарстан гимны, дәүләт символлары белщн таныштыру. «Мин яши торган урам, йорт». Кечкенә сәхнә әсәрләрен өйрәнү. Үзең яшәгән йортың турында сөйләү. Авыл бәйрәмнәре, урам җыеннары белән таныштыру.

Ш. Кичәләр бәйләме-38сәг. Халык мәдәнияте - ул милләтебезнең йөзе, рухи хәзинәсе, җәмгыятьнең байлыгы . Әкиятләр кичәсе: кечкенә күләмле сәхнә әсәрләрен сәхнәләштерү, кичәләр-бәйрәмнәр уздыру.Слайдта биюләрнең башкару осталыгын карау, фикер алышу. Милли биюләр өйрәнү. Татар биюе. Милли йолалар уздыру.

IV. Спектакль уйныйбыз. (50 сәг.)

Э.Шәрифуллина “Без сезне көтәбез,сүнмәсен аралар”

әкият-пьесаның эчтәлеге белән танышу. Рольләргә бүлеп уку.

Спектакльне кабатлау. Музыка. Декорация. Киемнәр әзерләү. Яңа ел бәйрәмендә театр-тамашаны кую. Композиторлар. Татар җыр сәнгатендә күренекле композиторлар

V. Милли йолалар. (15сәг.)

"Хәтердән башка йолалар, тәрбиядән башка рухи хәзинә, рухи хәзинәдән башка шәхес, ә шәхестән башка халык - тарихсыз"- дип әйтелә халыкта. Халкыбызның гореф-гадәтләре, аларның милли үзенчәлекләре.

Каз өмәсе. Орчык өмәсе. Өй күтәрү өмәсе. Табигать һәм без. Туган ягыбыз- Әлки төбәгеннән чыккан данлыклы кешеләр тормышы белән танышу**.** Милли бәйрәм -Сабан туе. Сабан туе уеннары, җырлар, биюләр башкару. Милли йола “Каз өмәсе- авыл бизәге”. Слайдлар карау

VI. “Театр ” конкурсына театр. (36 сәг.)

Театр атналыгы оештыру (атналык программасы аерым төзелә). “Театр ” конкурсында катнашу өчен Г. Рәхим “Кәҗә белән Сарык”, танышу, рольләр бүлешү әкият-пьесасы белән танышу белән чыгышка әзерләнү. Г. Исхакый “Җан Баевич”комедиясен сәхнәләштерү

Балалар өчен язылган җырлар тыңлау (кассета, караокедан). Иң матур җырларны өйрәнү, сәхнәдә башкарырга (аерым, күмәк) әзерләнү. Җырга карата киемнәр сайлау.

Кызлар-малайлар белән парлы вальс өйрәнүне дәвам итү.

VII. Җырлы-биюле уеннар. (22сәг.) Кешелек туплаган рухи байлык, әдәп- әхлак кагыйдәләрен үтемле итеп җиткерү өчен әби- бабайларыбызның, төрле авырлыклар белән яшәүләренә карамастан сынмавы, сабыр , инсафлы, мәрхәмәтле булып калуын җиткерү кирәк. Бу максаттан халкыбыз бәйрәмнәре- шәхесне иҗтимагый тормыш таләпләренә күнектерү чарасы. Алар һәр кешенең йөрәк түрендә саклана, үз туган ягына тарта “Талы-талы”,”Без, без,без идек” **,** “Яңгыр”, “Су юлында”, “Биесәнә” уеннарын уйнау.Такмакларәйтешү.

VIII. Балачак илендә (23сәг.) Бала күңелен ап- ак кәгазь белән чагыштыралар. Шул кәгазьгә ничек итеп матурлык, шәфкатьлелек бөртекләрен чәчәргә соң? Әлбәттә, әдәбият- сәнгать аша. Әдәбият , сәнгать белән кызыксынган , китапларны чын күңеленнән яратып укыган баланың белеме дә тирәнрәк, күңеле дә баерак була.Аның күркәм эшләр башкарырга омтылышы да көчәя. Балачак турында җырлар тыңлау, башкару, балалар тормышыннан кечкенә сәхнә әсәрләре башкару, “Кояшлы ил-безнең ил” фильмнар карау, сәхнә әсәрләрен кабатлап чыгу.

Материаль - техник тулыландыру:

- төрле төрдәге бәйге, ярышлар өчен оптималь мөмкинлекләр булдыру;
- укучыларның иҗади эшләре өчен җирлек тудыру;
- аудиоматериал һәм видеотехника;
- компьютер;
- телевизор;
- проектор,экран һәм башкалар;

Укытучының кулланма әдәбияты

1. “Әдәбият белеменә кереш” 1998 ел

2. Татар халык әкиятләре. 1997 ел
3. “Җырлыйк әле” җыр китабы. 1997 ел
4. Х. Халиков “Зиһен ачкычлары” 2001 ел
5. “Мәктәп сәхнәсе” китабы.
6. Табышмаклар, тизәйткечләр, тел шомарткычлар. 1997 ел
7. “Көмеш кыңгырау”, “Сабантуй” газеталары.
8. Гомәр Бәширов “Туган ягым – яшел бишек”. 1986 ел
9. “Әдәплелек дәресләре”.
10. Вагыйзов С.Г., Вәлитова Р.Г. Башлангыч мәктәптә татар телен укыту методикасы – Казан: Мәгариф,2001.
11. Вагыйзов С.Г. Кызыклы грамматика – Казан; Татарстан китап нәшрияты, 1980 ел.
12. Зиннурова Ф.М. Бала сөйләмендәге кимчелекләрне төзәтү – Казан: Мәгариф, 2005.
13. Низамов А.М. Милли мәктәп.
14. Тәрбия нигезләре – Казан: Мәгариф,2005.
15. Хуҗиахметова Ә.Н. Тәрбия мәңгелек “фәлсәфә” – Казан: Мәгариф, 2001.
16. Шәймарданов Р.Х., Сибгатуллин Р.Г. Татар милли педагогикасы –Казан: “Матбугат йорты” нәшрияты, 2000.
17. “Мәгариф”, “Сөембикә”, “Ялкын” журналлары
18. “Мәктәп сәхнәсе” сериясеннән китаплар.

Кадровое обеспечение: занятия по дополнительной общеобразовательной программе: «Татар драмма фольклоры» ведет специалист с высшим образованием Фаттахова М.Г. , стаж пед.работы 36лет . По образованию – учитель татарского языка и литературы , КПИ, 1994 г.

Формы аттестации/контроля

Контроль знаний проводится в виде зачета, который может включать в себя : тестирования, практические задания, защиты творческих работ.

Виды аттестации	Формы оценки результативности	Срок проведения
Промежуточная аттестация	Диагностика уровня ключевых, мета предметных и предметных компетенций учащихся. Формы- зачет (тестирование, практическая работа)	Декабрь, май (кроме последнего года освоения программы)
Аттестация обучающихся по завершению освоения программы	Оценка качества обученности учащихся по завершению обучения по образовательной программе Формы – зачет (тестирование, практическая работа)	Май последнего учебного года освоения программы

Для отслеживания результатов реализации программы применяются различные методы: анкеты, тесты, выставки, защиты творческих работ и т.д.

Так же проводится педагогическое наблюдение. Каждый ребенок в течение календарного года принимает участие в конкурсах, выставках различного уровня, начиная от участия в выставках объединения и заканчивая районными, региональными и всероссийскими конкурсами.

Укучылар өчен әдәбият

1.“Мәктәп сәхнәсе” сериясеннән китаплар.
2.Татар әдәбиятыннан хрестоматияләр, 5-9 сыйныф, Казан, ”Хәтер”нәшрияты,1999.
3.Әдәплелек дәресләре (хрестоматия). Фәнни редакторы профессор Р.А.Низамов. Казан: Мәгариф, 2000.
4.Могҗизалы мәктәп сәхнәсе.Казан:Мәгариф,2003.
5.”Мәктәп китапханәсе” сериясе томлыклары.
6.”Энҗе чәчтем” сериясеннән фольклор җыентыклары.
7.Татар балалар әдәбиятыннан хрестоматия.Төзүче- авторлары Л.И.Минһаҗева,И.И.Мияссарова,Казан-“Хәтер” нәшрияты,2004

8.Татар халык әкиятләре.
9.Табышмаклар.
10.Мәкальләр.

Укытучы өчен әдәбият исемлеге

Төп әдәбият

- С.Г.Вагыйзов, Р.Г.Вәлитова. «Кызыклы грамматика».Казан «Мәгариф» 2009
- Хатипов Ф.М. Әдәбият теориясе. – Казан: Мәгариф.
- Хөсни Ф. Ни әйтергә? Ничек әйтергә? – Казан: Таткитнәшр.
- Абдуллина Р.С. Стилистика һәм сөйләм культурасы мәсьәләләре. Яр Чаллы.
- Йосыпов Р. Сөйләшү әдәбе. Казан утлары журналлары..
- Саттаров Г.Ф. Татар телендә шәхескә олылап эндәшү. Казан. Татарстан китап нәшрияты.
- Сафиуллина Ф.С., Зәкиев М.З. Хәзерге татар әдәби теле. Казан. "Мәгариф" нәшрияты, 2005.
- Сәлимов Х.Х. Татар теленең орфоэпик сүзлеге. Чаллы, "Камаз" нәшрияте, 2005.
- Хангилдин В.Н. Татар теле культурасының кайбер мәсьәләләре. Казан. "Мәгариф" нәшрияты.
-

Өстәмә әдәбият

- Н.С. Гыймадиева «Дәрестә һәм дәрестән соң» Казан, 2004.
- С.М. Трофимова «Татар теле һәм әдәбияты укытучысына» Казан, 2005.
- Ф.С. Сафиуллина «Учат таблицы и схемы» Казан.
- Л.К. Хөснетдинова «Әдәбият укыту мәсъәләләре» Яр Чаллы, 2009.
- Хангилдин В.Н. Татар теле культурасының кайбер мәсьәләләре. – Казан: Тат.кит.нәшр.
- Юсупов Р.А. Укучыларда сөйләм культурасы тәрбияләү. – Казан: Тат.кит.нәшр.
- С.Г.Вагыйзов “Кызыклы грамматика” “Мәгариф” нәшрияты

Укучылар өчен әдәбият.

1. Вәлиуллина Р.Г., Нигмәтҗанова Ф.М. Эшлекле татар теле.- Казан. 2004.
2. Татар теленең орфографик сүзлеге. Казан. Татарстан китап нәшрияте.
3. Татар теленең аңлатмалы сүзлеге. 3 том. Татарстан китап нәшрияте, Казан.
4. Русча-татарча, татарча-русча сүзлекләр.
5. “Салават күпере”, “Ялкын”, “Мәгариф” журналлары, “Көмеш кыңгырау”, “Сабантуй” газеталары.
6. **Интернет – ресурслар.**
7. http://минобрнауки.рф/ РФ Мәгариф һәм фән министрлыгы
8. https://mon.tatar.ru/ ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы
9. http://. belem.ru
10. http://www.tatknigafund.ru/ таткнигофонд
11. https://edu.tatar.ru/page2601.htm/cors/ Татар теленнән цфрлы белем бирү ресурслары
12. http://www.balarf Тавышлы интерактив мультимедия китапханә
13. http://tatarz.ru/load/ Татар сайты
14. http://tatarile.org/tatartele/user/register Татар иле
15. http://tatar.org.ru/ Татар виртуаль гимназиясе
16. http://www.akiat.ru/ Татар әкиятләре
17. Татар теле һәм әдәбияты укытучылары сайты

Календарь- укыту графигы (1 нче укыту елы ,144сәг) 2018-19 нчы уку елы

№	Ай исем	Число	Үткәрү вакыты	Дәрес төре	Сәг. саны	Тема	Үткәрү урыны	Тикшерү төре

	е							
	Сентябрь	4.09		әңгәмә	2	Түгәрәк планы белән таныштыру, оештыру эшләре.	13 кабинет	
		6.09.		әңгәмә	2	Татарстанда Дәүләт театры турында кереш әңгәмә	Актлар залы	тестлар
		11.09		әңгәмә	2	Габдулла Кариев һәм “Сәйяр” труппасы эшчәнлеге	13 кабинет	тестлар
		13.09		әңгәмә	2	Галиәсгар Камал, Кәрим Тинчурин һәм татар театры	Актлар залы	тестлар
		20.09		әңгәмә	2	Галиәсгар Камал һәм аның “Беренче театр” комедиясе	Актлар залы	Инд.эш
		22.09		әңгәмә	2	“Беренче театр” комедиясен сәхнәләштерүгә әзерлек	13 кабинет	Инд.эш
		27.09		әңгәмә	2	“Беренче театр” комедиясе өчен костюмнар һәм сәхнә бизәлеше өчен декорация әзерләү	Актлар залы	Инд.эш
		29.09		Диалогик сөйләм	2	“Беренче театр” комедиясен 5-11нче сыйныф укучылары алдында күрсәтү	Актлар залы	Инд.эш
		30.09		Рольле уен	2	Галиәсгар Камал исемендәге Татар Дәүләт академия театры турында белем туплау	13 кабинет	тест
	октябрь	3.10		Рольле уен	2	Галиәсгар Камал театрында эшләүче күренекле сәхнә осталары, режиссеры һәм композиторлар турында белемнәре баету	Актлар залы	Төркем.эшләү
		7.10		Рольле уен	2	Театр белән хезмәттәшлек итүче драматурглар: Туфан Миңнуллин, Аманулла, Зөлфәт Хәким иҗатлары турында фикер алышу	13 кабинет	Мөст.эш
		10.10		әңгәмә	2	“Син театр турында нәрсәләр беләсең?” темасына викторина уздыру	Актлар залы	Мөст.эш
		14.10		әңгәмә	2	Галиәскар Камал исемендәге Татар дәүләт академия, Кәрим Тинчурин исемендәге Татар дәүләт драма һәм комедия театрларына багышлап презентацияләр төзү	13 кабинет	Мөст.эш
		17.10		әңгәмә	2	Татар театры үсеше. Татар артистлары	Актлар залы	Мөст.эш
		21.10		әңгәмә	2	Әниләр көнендә чыгыш ясау	Актлар залы	Мөст.эш
		24.10		әңгәмә	2	Ш.Галиев, Р.Миңнуллин шигырьләрен сәнгатьле уку.	13 кабинет	Иҗади эш
		28.10		әңгәмә	2	“Дуслар кирәк”” сценариесе белән танышу	Актлар залы	Мөст.эш
	ноябрь	12.11		әңгәмә	2	Рольләр бүлү	Актлар залы	Төркем.эшләү

		14.11		Диалогик сөйләм	2	Сөйләм өстендә эш	13 кабинет	Төркем.эшләү
		19.11.		Рольле уен	2	Костюмнар сайлау	Актлар залы	
		21.11.		Рольле уен	2	Әсәрне сәхнәгә кую буенча репетицияләр, бәйгедә катнашу	13 кабинет	Иҗади эш
		23.11		Рольле уен	2	Яңа елга әзерләнү, катнашу	Актлар залы	Төркем.эшләү
		25.11.		Төркемдә.эш	2	Әлки районыннан чыккан күренекле шәхесләребез иҗаты белән танышу.	13 кабинет	Иҗади эш
		30.11.		Төркемдә.эш	2	Мирсәет Сөнгатуллин	Актлар залы	Чыгыш ясау
	декабрь	1.12.		Рольле уен	2	Исламия Мәхмутова	Актлар залы	Практик эш
		6.12		Иҗади эш	2	Рузия Мотыйгуллина	13 кабинет	Иҗади эш
		8.12		әңгәмә	2	Резедә Төхвәтуллина	Актлар залы	Мөст.эш
		13.12.		Мөст.эш	2	Фәнис Кәлимуллин	Актлар залы	Инд.эш
		15.12		Рольле уен	2	Әнәс Галиуллин	13 кабинет	Инд.эш
		20.12		Рольле уен	2	Физалия Гиниятуллина	Актлар залы	
		22.12		Мөст.эш	2	“Ягез әле, егетләр” бәйгесенә әзерләнү һәм катнашу	13 кабинет	Иҗади эш
		27.12		Мөст.эш	2	“Әниләр көне”нә багышлап сценарий төзү, әзерләү, катнашу	Актлар залы	Мөст.эш
		29.12.		Төркемдә.эш	2	“Аю малае мыштык” (сәламәтлек театры) сәхнәләштерү, әсәр белән танышу	13 кабинет	Мөст.эш
	гыйнвар	10.01		Төркемдә.эш	2	Аерым образлар өстендә эш	Актлар залы	тестлар
		12.01		Рольле уен	2	Костюмнар сайлау,ясау.	Актлар залы	тестлар
		24.01.		Иҗади эш	2	Интерьер. Сәхнә бизәлеше	13 кабинет	тестлар
		26.01.		әңгәмә	2	Әсәрне сәхнәгә кую буенча репетицияләр	Актлар залы	Инд.эш
		31.01.		Мөст.эш	2	Укытучылар һәм әти-әниләр алдында чыгыш ясау	Актлар залы	Инд.эш
	февраль	2.02		Рольле уен	2	Татар халык әкиятләрен сәхнәләштерү	13 кабинет	Инд.эш
		9.02.		Рольле уен	2	Рус халык әкиятләрен сәхнәләштерү	Актлар залы	Инд.эш
		14.02.		Мөст.эш	2	“Балаларны яклау көне”ндә катнашу		тест

		16.02.		Мөст.эш	2	Әкият иленә сәяхәт.	13 кабинет	Төркем.эшләү
		21.02.		әңгәмә	2	Проект эшен яклау.	Актлар залы	Мөст.эш
		23.02.		әңгәмә	2	Татар халкының яраткан бәйрәмнәре.	13 кабинет	Мөст.эш
		28.02		әңгәмә	2	“Сөмбелә” бәйрәменең тарихы.	Актлар залы	Мөст.эш
	март	01.03		Диалогик сөйләм	2	“Сабантуй” бәйрәменең тарихы.	Актлар залы	Мөст.эш
		6.03.		Рольле уен	2	Яңа ел бәйрәме турынданиләр беләсез?	13 кабинет	Мөст.эш
		13.03.		Рольле уен	2	“Каз өмәсе” турында әңгәмә.	Актлар залы	Иҗади эш
		15.03.		Мөст.эш	2	Проект эше “Татар халык ашлары”	Актлар залы	Мөст.эш
		20.03		Иҗади эш	2	Проект эшен яклау.	13 кабинет	Төркем.эшләү
		22.03.		Төркемдә.эш	2	Татар халык уеннары.	Актлар залы	Төркем.эшләү
		27.03.		Төркемдә.эш	2	Татар халык уеннары.	13 кабинет	
		29.03		Рольле уен	2	Татар халкының гореф-гадәтләре.	Актлар залы	Иҗади эш
	апрель	2.04		Рольле уен	2	Татар халык җырлары.	13 кабинет	Төркем.эшләү
		6.04		Рольле уен	2	Халык җырлары.	Актлар залы	Иҗади эш
		13.04.		Практик эш	2	Казан тарихы. Казан театрлары турында тарихи белешмә.	Актлар залы	Чыгыш ясау
		15.04.		Әңгәмә	2	Театр яктылыкка, нурга илтә.	13 кабинет	Практик эш
		20.04		Әңгәмә	2	Гүзәл башкалам.	Актлар залы	Иҗади эш
		22.04.		Рольле уен	2	Татар халык ашлары. КВН.	Актлар залы	Мөст.эш
		25.04		Рольле уен	2	Татар халык ашлары. Кроссвордлар.	13 кабинет	Инд.эш
		26.04		Рольле уен	2	Табышмаклар һәм мәкальләр.	Актлар залы	Инд.эш
		27.04.		Рольле уен	2	“Табышмаклар кичәсе”	13 кабинет	
		29.04		Практик эш	2	Проект эше. “Әхлак тәрбиясе – күңел хәзинәсе”	13 кабинет	Иҗади эш
	май	3.05		Инд.эш	2	Проект эшен яклау.	Актлар залы	Мөст.эш
		6.05		Рольле уен	2	Үткән темалар буенча кроссвордлар чишү.	13 кабинет	Мөст.эш
		8.05		Әңгәмә	2	Эш кәгазьләре үрнәкләре. Гариза.	13 кабинет	Иҗади эш

		10.05		Диалогик сөйләм	2	Мәктәптә уздырылачак берәр чара турында белдерү язу.	Актлар залы	Мөст.эш
		14.05.		Рольле уен	2	Эш кәгазьләре үрнәкләре. Автобиография.	13 кабинет	Инд.эш
		16.02.		Рольле уен	2	Эш кәгазьләре үрнәкләре. Ышаныч кәгазьләре.	Актлар залы	Инд.эш
		21.02.		Әңгәмә	2	Рәсемгә карап хикәя төзү.	Актлар залы	
		23.02.		Әңгәмә	2	Грамматик башваткычлар.	Актлар залы	Иҗади эш
		28.02		Экскурсия	2	Тапкырлар һәм зирәкләр бәйгесе. КВН. Йомгаклау.	Актлар залы	Мөст.эш

Календарь- укыту графигы (2нче укыту елы, 216сәг) 2019-20 нче уку елы

№	**Ай исеме**	**Число**	**Үткәрү вакыты**	**Дәрес төре**	**Сәг. саны**	**Тема**	**Үткәрү урыны**	**Тикшерү төре**
1.	сентябрь			әңгәмә	2	Татар телем- туган телем	13 кабинет	тестлар
2.				әңгәмә	2	Авазлар һәм хәрефләр.Сузык,тартык авазлар.	Актлар залы	тестлар
3				әңгәмә	2	Сүзләрне иҗеккә бүлү,юлдан-юлга күчерү. Татар телендә сүз басымы.	13 кабинет	тестлар
4				әңгәмә	2	Татар теленең үзенчәлекле авазлары.	Актлар залы	Инд.эш
5				әңгәмә	2	Сүзләрнең мәгънәләре. Синоним сүзләр.	Актлар залы	Инд.эш
6				әңгәмә	2	Кызыклы грамматика. Омоним сүзләр	13 кабинет	Инд.эш
7				әңгәмә	2	Антоним сүзләр	Актлар залы	Инд.эш
8				Диалогик сөйләм	2	**Ребус, кроссворд, башваткычлар.**	Актлар залы	тест
				Рольле уен	2	**Ребуслар төзү.**	13 кабинет	Төркем.эшләү
9				Рольле уен	2	Сүз төзелеше.Тамыр, кушымча төрләре	Актлар залы	Мөст.эш
10				Рольле уен	2	Кушма,парлы сүзләр.	13 кабинет	Мөст.эш
11				әңгәмә	2	**“Тапкырлар һәм зирәкләр “ клубы утырышы**	Актлар залы	Мөст.эш
12				әңгәмә	2	Сүз төркемнәре.Исем. Биремнәр үтәү.	13 кабинет	Мөст.эш
13	октябрь			әңгәмә	2	Сыйфат. Биремнәр үтәү.	Актлар залы	Мөст.эш
14				әңгәмә	2	Фигыль. Биремнәр үтәү.	Актлар залы	Иҗади эш
15				әңгәмә	2	Алмашлыклар. Биремнәр үтәү.	13 кабинет	Мөст.эш

16				әңгәмә	2	Сан. Биремнәр үтәү.	Актлар залы	Төркем.эшләү
17				әңгәмә	2	Синтаксис.Биремнәр үтәү.	Актлар залы	Төркем.эшләү
18				Диалогик сөйләм	2	**Хикәяләр язу.**	13 кабинет	Иҗади эш
19				Рольле уен	2	Татар халык авыз иҗаты	Актлар залы	Иҗади эш
20				Рольле уен	2	Мәкальләр	13 кабинет	Төркем.эшләү
21.				Рольле уен	2	Табышмаклар	Актлар залы	Иҗади эш
22.				Төркемдә.эш	2	Җырлар	13 кабинет	Чыгыш ясау
23.				Төркемдә.эш	2	Әкиятләр “Бала” сайтындагы әкиятләр.	Актлар залы	Практик эш
24				Рольле уен	2	**Без әкиятләр язабыз**	Актлар залы	Иҗади эш
25	ноябрь			Иҗади эш	2	Татар балалар язучылары	13 кабинет	Мөст.эш
26				әңгәмә	2	Габдулла Тукай	Актлар залы	Инд.эш
27				Мөст.эш	2	Муса Җәлил	Актлар залы	Инд.эш
28				Рольле уен	2	Абдулла Алиш	13 кабинет	
29				Рольле уен	2	Шәүкәт Галиев. Р.Миңнуллин. Бари Рәхмәт. Әминә Бикчәнтәева.	Актлар залы	Иҗади эш
30				Мөст.эш	2	**Минем яраткан язучым**	13 кабинет	Мөст.эш
31				Мөст.эш	2	**Без шигырь язабыз.**	Актлар залы	Мөст.эш
32				Төркемдә.эш	2	Туган ягым- Татарстаным	13 кабинет	тестлар
33				Төркемдә.эш	2	Казан- Татарстанның башкаласы	Актлар залы	тестлар
34				Рольле уен	2	Әлки районыннан чыккан күренекле шәхесләребез	Актлар залы	тестлар
35				Иҗади эш	2	Авылдашыбыз шагыйрь Илгизәр Солтанның тормыш һәм иҗат юлы.	13 кабинет	Инд.эш
36				әңгәмә	2	Авылдашыбыз Җәвад Тәрҗеманов иҗаты.	Актлар залы	Инд.эш
37				Мөст.эш	2	Чаллы-автомобиль төзүчеләр шәһәре	Актлар залы	Инд.эш
38				Рольле уен	2	Татар җырчылары. Татар композиторлары. Татар рәссамнары.	13 кабинет	Инд.эш
39				Рольле уен	2	**Экскурсия. (“Туган якны өйрәнү” музеена, табигатькә)**	Актлар залы	тест

40				Мөст.эш	2	Ел фасыллары: кыш,яз,җәй,көз		Төркем.эшләү
41				Мөст.эш	2	Татар халкының милли бәйрәмнәре (“Сабантуй”, “Нәүрүз”, “Сөмбелә”, “Каз өмәсе” һ.б.	13 кабинет	Мөст.эш
42				әңгәмә	2	“Зирәк тиен” конкурсы биремнәрен эшләү	Актлар залы	Мөст.эш
43				әңгәмә	2	Әнием- кадерлем. Әбекәй – алтыным.	13 кабинет	Мөст.эш
44				әңгәмә	2	Әдәпле сүзләр (Исәнләшү, саубуллашу, рәхмәт, гафу итегез һ.б.)	Актлар залы	Мөст.эш
45				Диалогик сөйләм	2	Яхшыдан үрнәк ал,яманнан гыйбрәт ал.	Актлар залы	Мөст.эш
46	январь			Рольле уен	2	**Иң якын дустым**	13 кабинет	Иҗади эш
47				Рольле уен	2	Гаилә .Туганлык мөнәсәбәтләре. Шәҗәрә.	Актлар залы	Мөст.эш
48				Мөст.эш	2	Татар теле буенча олимпиада нәтиҗәләрен анализлау	Актлар залы	Төркем.эшләү
49				Иҗади эш	2	“Мин татарча сөйләшәм” бәйгесенә әзерлек. Положениесе белән танышу.	13 кабинет	Төркем.эшләү
50				Төркемдә.эш	2	Эмблемалар ясау	Актлар залы	
51				Төркемдә.эш	2	Китапханәгә, кибетләргә экскурсияләр ясау	13 кабинет	Иҗади эш
52				Рольле уен	2	Шифаханәгә экскурсия ясау	Актлар залы	Төркем.эшләү
53				Рольле уен	2	Газетага мәкалә язу	13 кабинет	Иҗади эш
54	февраль			Рольле уен	2	Конкурслар уйлап табу.	Актлар залы	Чыгыш ясау
55				Практик эш	2	Тизәйткечләр конкурсы уздыру	Актлар залы	Практик эш
56				Әңгәмә	2	Мәкальләр һәм табышмаклар кичәсе	13 кабинет	Иҗади эш
57				Әңгәмә	2	Мультфильм төшерү элементларын өйрәнү	Актлар залы	Мөст.эш
58				Рольле уен	2	Мультфильм төшерү өчен материал җыю	Актлар залы	Инд.эш
59				Рольле уен	2	Мультфильм төшерү	13 кабинет	Инд.эш
60				Рольле уен	2	Түгәрәккә йөрүчеләр арасында “Переведи” уенына әзерлек	Актлар залы	
61				Рольле уен	2	Түгәрәккә йөрүчеләр арасында “Переведи” уены	13 кабинет	Иҗади эш
62				Практик эш	2	Рольле уеннар.	13 кабинет	Мөст.эш

63				Инд.эш	2	Җырлы-биюле уеннар.	Актлар залы	Мөст.эш
64				Рольле уен	2	Такмак әйтешле уеннар.	13 кабинет	Иҗади эш
65				Әңгәмә	2	Җитезлеккә уеннар өйрәнү.	13 кабинет	Мөст.эш
66	мар т			Диалогик сөйләм	2	“Театр яктылыкка, нурга илтә” темасына конкурска әзерләнү.	Актлар залы	Инд.эш
67				Рольле уен	2	Габдулла Тукайның театрны үстерүгә керткән өлеше турында мәгълүмат бирү	13 кабинет	Инд.эш
68				Рольле уен	2	Казан Татар Яшьләр театры тарафыннан куелган “Кисекбаш” спектаклен карау (видеоязмада) һәм фикер алышу	Актлар залы	Иҗади эш
69				Әңгәмә	2	Габдулла Тукай әсәрләрен сәхнәләштерүгә әзерләнү	Актлар залы	Мөст.эш
70				Әңгәмә	2	Габдулла Тукай әсәрләрен сәхнәләштерү	Актлар залы	Практик эш
71				Экскурсия	2	“Үлгәннәрнең каберен бел, исәннәрнең кадерен бел” эзерлек	Актлар залы	Инд.эш
72				Инд.эш	2	“Үлгәннәрнең каберен бел, исәннәрнең кадерен бел” әдәби-музыкаль кичә уздыру	13 кабинет	Инд.эш
73				Инд.эш	2	Казан тарихы. Казан театрлары турында тарихи белешмә.	Актлар залы	Инд.эш
74				әңгәмә	2	Театр яктылыкка, нурга илтә.	13 кабинет	Инд.эш
75				Төрк.эш	2	Гүзәл башкалам.	Актлар залы	Практик эш
76				Төрк.эш	2	Татар халык ашлары. КВН.	Актлар залы	Практик эш
77				Төрк.эш	2	Татар халык ашлары. Кроссвордлар.	13 кабинет	Иҗади эш
78				Әңгәмә	2	Табышмаклар һәм мәкальләр.	Актлар залы	Мөст.эш
79				Әңгәмә	2	“Табышмаклар кичәсе”	Актлар залы	Инд.эш
80	апр ель			Төркем.эш	2	Проект эше. “Әхлак тәрбиясе – күңел хәзинәсе”	13 кабинет	Инд.эш
81				Әңгәмә	2	Проект эшен яклау.	Актлар залы	
82				Төркем.эш	2	Үткән темалар буенча кроссвордлар чишү.	13 кабинет	Иҗади эш
83				Әңгәмә	2	Эш кәгазьләре үрнәкләре. Гариза.	Актлар залы	Мөст.эш

84				Инд.эш	2	Мәктәптә уздырылачак берәр чара турында белдерү язу.	13 кабинет	Мөст.эш
85				Инд.эш	2	Эш кәгазьләре үрнәкләре. Автобиография.	Актлар залы	тестлар
86				Төркем.эш	2	Эш кәгазьләре үрнәкләре. Ышаныч кәгазьләре.	Актлар залы	Иҗади эш
87				Төркем.эш	2	Рәсемгә карап хикәя төзү.	13 кабинет	Мөст.эш
88				Әңгәмә	2	Грамматик башваткычлар.	Актлар залы	Инд.эш
98				Төркем.эш	2	Тапкырлар һәм зирәкләр бәйгесе. КВН.	Актлар залы	Инд.эш
99	май			Әңгәмә	2	Иҗади эшләр бәйгесе.	13 кабинет	
100				Рольле уен	2	Сөйләм техникасы өстендә эш	Актлар залы	Иҗади эш
101				Рольле уен	2	Сөйләм техникасы өстендә эш	13 кабинет	Мөст.эш
102				Рольле уен	2	Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	Актлар залы	Мөст.эш
103				Рольле уен	2	Курчакларны хәрәкәтләндерү күнегүләре.	13 кабинет	тестлар
104				Әңгәмә	2	Курчаклар илендә темасына КВН	Актлар залы	Иҗади эш
105				Инд.эш	2	Минем яраткан әкиятем-әңгәмә	Актлар залы	Төркем. эшләү
106				Инд.эш	2	Газета чыгару	13 кабинет	Иҗади эш
106				Төркем.эш	2	Газета чыгару	Актлар залы	Мөст.эш
107				Төркем.эш	2	Без-нәни артистлар	Актлар залы	Чыгыш ясау
108				Әңгәмә	2	Үткәннәрне ныгыту	13 кабинет	тестлар

Календарь- укыту графигы (3 нче укыту елы , 216сәг) 2020-2021 нче уку елы

№	Ай исеме	Число	Үткәрү вакыты	Дәрес төре	Сәг. саны	Тема	Үткәрү урыны	Тикшерү төре
1	сентябрь	2		әңгәмә	2	Түгәрәк планы белән таныштыру, оештыру эшләре.	13 кабинет	тестлар
2		4		әңгәмә	2	Кем ул хәбәрче?	Актлар залы	тестлар
3		7		әңгәмә	2	Хәбәрчегә хас сыйфатлар. Журналист һөнәренинди һөнәр ул? Журналист нинди сыйфатларны туплаган булырга тиеш?	13 кабинет	тестлар
4		9		әңгәмә	2	Чишмә башын эзли китсәң…	Актлар залы	Инд.эш

5		11		әңгәмә	2	Бүгенге матбугатның чишмә башы кая барып тоташа? Газета- журналлар кайчан барлыкка килгәннәр?	Актлар залы	Инд.эш
6		14		әңгәмә	2	Газета ничек ясала?	13 кабинет	Инд.эш
7		16		әңгәмә	2	Районыбызда нәшер ителүче «Әлки хәбәрләре» газетасы типографиясенә экскурсия	Актлар залы	Инд.эш
8		18		Диалогик сөйләм	2	Редактор, җаваплы сәркатип нинди эш башкара? Хәзерге вакытта газета ничек басыла?	Актлар залы	тест
9		21		Рольле уен	2	5 октябрь - Укытучылар көне.	13 кабинет	Төркем.эшләү
10		23		Рольле уен	2	Яраткан укытучыларны зурлап шигырьләр, мәкаләләр иҗат итү.	Актлар залы	Мөст.эш
11		25		Рольле уен	2	Минем яраткан газетам. Газеталарга күзәтүләр.	13 кабинет	Мөст.эш
12		28		әңгәмә	2	Һәрвакыт яшь Балалар матбугатының бай тарихы	Актлар залы	Мөст.эш
13		30		әңгәмә	2	Укучыларны әдәби сөйләм стильләре белән таныштыру.Публицистика стиле турында киңрәк мәгълүмат бирү.	13 кабинет	Мөст.эш
14	октябрь	5		әңгәмә	2	Әдәби сөйләм һәм аның стильләре	Актлар залы	Мөст.эш
15		7		әңгәмә	2	Мәкалә язу серләре	Актлар залы	Иҗади эш
16		9		әңгәмә	2	«Уңыш бәйрәме» мизгелләре	13 кабинет	Мөст.эш
17		12		әңгәмә	2	Мәктәптә уңыш бәйрәменең ничек узуы турында мәкалә язу, шигырьләр иҗат итү	Актлар залы	Төркем.эшләү
18		14		әңгәмә	2	Халык авыз иҗаты әсәрләреннән экиятләр.Әкиятләрнең төзелеше.	Актлар залы	Төркем.эшләү
19		16		Диалогик сөйләм	2	Әкиятләрнең төзелешен, язу үзенчәлекләрен аңлату.	13 кабинет	Иҗади эш
20		19		Рольле уен	2	Хайваннар турындагы экиятләр.	Актлар залы	Иҗади эш
21		21		Рольле уен	2	Хайваннар турында экиятләр иҗат итү.	13 кабинет	Төркем.эшләү
22		23		Рольле уен	2	Тылсымлы әкиятләр**.**	Актлар залы	Иҗади эш
23		26		Төркемдә.эш	2	Тылсымлы әкиятләр иҗат итү.	13 кабинет	Чыгыш ясау
24		28		Төркемдә.эш	2	Тормыш- көнкүреш экиятләре	Актлар залы	Практик эш
25		30		Рольле уен	2	Тормыш- көнкүреш экиятләре иҗат итү.	Актлар залы	Иҗади эш

26	ноябрь	2		Иҗади эш	2	Шигырь - ритмлы сөйләм.	13 кабинет	Мөст.эш
27		4		әңгәмә	2	Шигырь төшенчәсенә билгеләмә бирү	Актлар залы	Инд.эш
28		6		Мөст.эш	2	Рифма, строфа, һәм шигырь интонациясе- ритмның аһәңдәше.	Актлар залы	Инд.эш
29		9		Рольле уен	2	Рифма, строфа һәм шигырь интонациясенең шигырьдә әһәмиятен аңлату.	13 кабинет	
30		11		Рольле уен	2	«Аксакал кыш»	Актлар залы	Иҗади эш
31		13		Мөст.эш	2	Кыш ел фасылы турында шигырьләр иҗат итү.	13 кабинет	Мөст.эш
32		16		Мөст.эш	2	Илгизәр Солтан иҗаты. Җәвад Тәрҗеманов иҗаты.	Актлар залы	Мөст.эш
33		18		Төркемдә.эш	2	Авылдашларыбызның иҗаты белән танышуны дәвам итү.	13 кабинет	тестлар
34		20		Төркемдә.эш	2	Үзебез табышмак чыгарабыз.	Актлар залы	тестлар
35		23		Рольле уен	2	Укучыларны табышмак иҗат итәргә өйрәтү.	Актлар залы	тестлар
36		25		Иҗади эш	2	Без үзебез мәзәкче.	13 кабинет	Инд.эш
37		27		әңгәмә	2	Аралашу осталыгына өйрәнү яшь хәбәрчегә аеруча мөһим. Аның кагыйдәләре.	Актлар залы	Инд.эш
38		30		Мөст.эш	2	Аралашу үзе сәнгать	Актлар залы	Инд.эш
39	декабрь	2		Рольле уен	2	Көн саен очрап торган гадәти күренешләрдән кызыклы фактларны ничек сайлап алырга.	13 кабинет	Инд.эш
40		4		Рольле уен	2	Газетага язарга уйлаган тема кызыклымы, файдалымы, кабатланмас үрнәк булырлык һәм гыйбрәт алырлыкмы?	Актлар залы	тест
41		7		Мөст.эш	2	Мәктәптә булган вакыйга яки факт турында язу		Төркем.эшләү
42		9		Мөст.эш	2	Репортаж сүзе нинди мәгънәне аңлата. Бу форма кайчан кулланыла?	13 кабинет	Мөст.эш
43		11		әңгәмә	2	Репортаж язу серләре.	Актлар залы	Мөст.эш
44		14		әңгәмә	2	Очрашулар, бәйрәмнәрдән репортажлар язу.	13 кабинет	Мөст.эш
45		16		әңгәмә	2	Интервью – иҗади гаплəшү	Актлар залы	Мөст.эш
46		18		Диалогик сөйләм	2	“Дөнья яме - әнкәй, хатын-кыз...”	Актлар залы	Мөст.эш
47		21		Рольле уен	2	Исеме дә матур, җисеме дә	13 кабинет	Иҗади эш

48		23		Рольле уен	2	Иҗат җимешенә нинди исем куярга?	Актлар залы	Мөст.эш
49		25		Мөст.эш	2	Көлке капчыгы ертылгач...	Актлар залы	Төркем.эшләү
50		28		Иҗади эш	2	Яңа елга карата шигырьләр	13 кабинет	Төркем.эшләү
51		30		Төркемдә.эш	2	«Яңа ел җитә”	Актлар залы	
52	гыйнвар			Төркемдә.эш	2	Яз ел фасылы турында шигырьләр иҗат итү.	13 кабинет	Иҗади эш
53				Рольле уен	2	Сугыш һәм хезмәт ветераннарына багышлап шигырьләр язу, мәкаләләр иҗат итү.	Актлар залы	Төркем.эшләү
54				Рольле уен	2	Алар онытылмас…	13 кабинет	Иҗади эш
55				Рольле уен	2	Иң якын дустым	Актлар залы	Чыгыш ясау
56				Практик эш	2	Иң якын дус турында мәкалә язу, шигырь иҗат итү.	Актлар залы	Практик эш
57				Әңгәмә	2	Шәфкатьлелек бизи кешене.	13 кабинет	Иҗади эш
58				Әңгәмә	2	Шәфкатьле, изге гамәлләр кылучы авылдашларыбыз турында мәкалә язу.	Актлар залы	Мөст.эш
59				Рольле уен	2	Газета-журналларда басылган шигырьләр,мәкаләләрне күз этү.	Актлар залы	Инд.эш
60				Рольле уен	2	Рольле уеннар.	13 кабинет	Инд.эш
61				Рольле уен	2	Җырлы-биюле уеннар.	Актлар залы	
62				Рольле уен	2	Такмак әйтешле уеннар.	13 кабинет	Иҗади эш
63				Практик эш	2	Җитезлеккә уеннар өйрәнү.	13 кабинет	Мөст.эш
64				Инд.эш	2	Галиәскар Камал исемендәге Татар дәүләт академия, театрларына багышлап презентацияләр төзү	Актлар залы	Мөст.эш
65				Рольле уен	2	Кәрим Тинчурин исемендәге Татар дәүләт драма һәм комедия театрларына багышлап презентацияләр төзү	13 кабинет	Иҗади эш
66	февраль			Әңгәмә	2	Татар театрларына багышлап презентацияләр төзү	13 кабинет	Мөст.эш
67				Диалогик сөйләм	2	“Беренче театр ” театр-тамашаның эчтәлеге белән танышу. Рольләргә бүлеп уку.	Актлар залы	Инд.эш

68				Рольле уен	2	Сәнгатьле уку буенча эш.	13 кабинет	Инд.эш
69				Рольле уен	2	Театрны кабатлау.	Актлар залы	Иҗади эш
70				Әңгәмә	2	Хәрәкәтләр. Музыка.	Актлар залы	Мөст.эш
71				Әңгәмә	2	“Беренче театр ” театр-тамашаның эчтәлеге белән танышу. Рольләргә бүлеп уку.	Актлар залы	Практик эш
72				Экскурсия	2	Беренче театр ” театр-тамашаның эчтәлеге белән танышу. Рольләргә бүлеп уку.	Актлар залы	Инд.эш
73				Инд.эш	2	“Беренче театр ” театр-тамашаның эчтәлеге белән танышу. Рольләргә бүлеп уку. Галиәсгар Камал, Кәрим Тинчурин һәм татар театры1	13 кабинет	Инд.эш
74				Инд.эш	2	Галиәсгар Камал исемендәге Татар Дәүләт академия театры турында белем туплау	Актлар залы	Инд.эш
75				әңгәмә	2	“ “Беренче театр” комедиясе өчен костюмнар һәм сәхнә бизәлеше өчен декорация әзерләү	13 кабинет	Инд.эш
76				Төрк.эш	2	Галиәсгар Камал һәм аның “Беренче театр” комедиясе	Актлар залы	Практик эш
77				Төрк.эш	2	Беренче театр” комедиясен сәхнәләштерүгә әзерлек	Актлар залы	Практик эш
78				Төрк.эш	2	“ “Беренче театр” комедиясе өчен костюмнар һәм сәхнә бизәлеше өчен декорация әзерләү	13 кабинет	Иҗади эш
79	март			Әңгәмә	2	“Беренче театр” комедиясен 5-11нче сыйныф укучылары алдында күрсәтү.	Актлар залы	Мөст.эш
80				Әңгәмә	2	Күренекле сәхнә осталары, режиссеры һәм композиторлар турында белемнәре баету	Актлар залы	Инд.эш
81				Төркем.эш	2	Сәнгатьле уку буенча эш.	13 кабинет	Инд.эш
82				Әңгәмә	2	Яраткан язучыларның шигырьләрен сәнгатьле уку өстендә эшләү	Актлар залы	
83				Төркем.эш	2	Яраткан язучыларның шигырьләрен сәнгатьле уку өстендә эшләү	13 кабинет	Иҗади эш
84				Әңгәмә	2	Театрны кабатлау. Хәрәкәтләр. Музыка.	Актлар залы	Мөст.эш
85				Инд.эш	2	Театрны танышу.	13 кабинет	Мөст.эш
86				Инд.эш	2	Театрны кабатлау.	Актлар залы	тестлар

87				Төркем.эш	2	Музыка сайлау	Актлар залы	Иҗади эш
88				Төркем.эш	2	Хәрәкәтләр өйрәнү	13 кабинет	Мөст.эш
89				Әңгәмә	2	Киемнәр әзерләү..	Актлар залы	Инд.эш
90				Төркем.эш	2	Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек	Актлар залы	Инд.эш
91				Әңгәмә	2	Сәхнәгә кую.	13 кабинет	
92				Рольле уен	2	Татар халык бәйрәмнәре.	Актлар залы	Иҗади эш
93	май			Рольле уен	2	Йола бәйрәмнәре.	13 кабинет	Мөст.эш
94				Рольле уен	2	Нәүрүз бәйрәменә әзерләнү	Актлар залы	Мөст.эш
95				Рольле уен	2	Карга боткасы	13 кабинет	тестлар
96				Әңгәмә	2	Карга боткасы бәйрәменә әзерләнү	Актлар залы	Иҗади эш
97				Инд.эш	2	Данлыклы шәхесләребез Районнан чыккан язучылар һәм сәнгать әһелләре белән таныштыруны дәвам итү.	Актлар залы	Төркем. эшләү
98				Инд.эш	2	Композиторларыбыз иҗаты белән танышуны дәвам итү.	13 кабинет	Иҗади эш
99				Төркем.эш	2	Р. Яхин иҗатын өйрәнү	Актлар залы	Мөст.эш
100				Төркем.эш	2	Р. Яхин иҗатын өйрәнүне дәвам итү	Актлар залы	Чыгыш ясау
101				Әңгәмә	2	Татар халык шагыйре Г.Тукайның шигырьләрен уку, сәнгатьле уку күнекмәләрен үстерү.	13 кабинет	тестлар
102				Әңгәмә	2	Туган ягым – яшел бишек. Бүгенге көн экологик проблемалар.	13 кабинет	Мөст.эш
103				Рольле уен	2	Бүгенге көн экологик проблемалар турында сөйләшү	Актлар залы	Мөст.эш
104				Рольле уен	2	Күзәтүләр буеча фикер алышу.	13 кабинет	тестлар
105				Рольле уен	2	Районыбызның туган як музеена сәяхәт	Актлар залы	Иҗади эш
106				Рольле уен	2	Газетага мәкалә язу	Актлар залы	Төркем. эшләү
107				Әңгәмә	2	Эшләгән эшләргә анализ, нәтиҗә.	13 кабинет	Иҗади эш
108				Инд.эш	2	Йомгаклау	Актлар залы	Мөст.эш